

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

18. december 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 125 (L 1) af 9. december 2020 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere svaret på spørgsmål 72, så effekten af aftaler siden besvarelsen også fremgår, herunder effekten af finansloven for 2021?

Svar

Siden *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 72 (L 1) af 15. oktober 2020* er der indgået en række aftaler i relation til finanslov for 2021. Disse aftaler har kun mindre virkninger på arbejdsudbuddet (strukturel beskæftigelse) i 2025, *jf. tabel 1*. Det afspejler, at aftalernes primære sigte har været at håndtere sundhedskrisen, at holde hånden under danske arbejdspladser, at styrke den grønne omstilling og velfærden.

Det skal dog bemærkes, at der er beskedne og afledte positive virkning på arbejdsudbuddet i 2025 af forslag til finanslov for 2021, som aftalerne i relation til finansloven ikke ændrer på, og af *Aftale om grøn omstilling af vejtransporten*.

Tabel 1

Virkning på den strukturelle beskæftigelse af aftaler i forbindelse med finanslov for 2021

Aftaler	Fuldtidspersoner 2025
Aftale om finansloven for 2021	0
Aftale om udbetaling af de resterende to ugers indefrosne feriemidler, eksportpakke og reserve til forlængelse af hjælpepakker	0
Aftale om stimuli og grøn genopretning	0
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten ¹⁾	550
Aftale om grøn skattereform	0
Forslag til finanslov for 2021	50
I alt	600

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 50 fuldtidspersoner. 1) Virkningen efter 2025 er mindre. I 2030 er virkningen 50 personer.

Kilde: Skatteministeriet og Finansministeriet.

I *tabel 2* er vist en opdateret oversigt over virkningerne af alle aftalte tiltag siden folketingsvalget i 2019. Samlet set vil de aftalte tiltag reducere arbejdsudbuddet med i størrelsesordenen ca. 10.400 fuldtidspersoner svarende til 0,4 pct. af arbejdsstyrken.

Det er navnlig den nye ret til tidlig pension, inkl. den udvidede adgang til seniorpension og finansieringselementer, der skønnes at reducere arbejdsudbuddet svarende til ca. 9.800 fuldtidspersoner i 2025. Indførelsen af den nye ret til tidlig pension skal imidlertid ses i lyset af den generelle forhøjelse af tilbagetrækningsalderen, der er indført med *Velfærdsaftalen*, 2006 og *Aftale om senere tilbagetrækning*, 2011.

Regeringen ser aftalen om ret til ny tidlig pension som en afgørende faktor i forhold til at sikre den fremadrettede opbakning til de principper, der ligger bag velfærdsaftalen fra 2006, som blev gennemført af et bredt flertal i Folketinget, og som er afgørende for den finanspolitiske holdbarhed, den fremadrettede finansiering af velfærdssamfundet og som har betydelig virkning på BNP og beskæftigelse.

I de kommende år er det netop disse tilbagetrækningsaftaler, der bidrager til en stigning i arbejdsudbuddet. I den seneste mellemfristede fremskrivning i *DK2025 – En grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af danske økonomi*, august 2020 vurderes, at arbejdsudbuddet vil stige med i størrelsesordenen ca. 70.000 personer i perioden 2020-2025, når der tages højde for virkningen af aftalen om en ny ret til tidlig pension.

Den fremadrettede udvikling – inkl. virkningen af aftalen om tidlig pension – peger på en grundlæggende stærk økonomi. Det skal ikke mindst ses i sammenhæng med den reformindsats, som er gennemført over en meget lang årrække. Reformerne har medvirket til, at vi som samfund er blandt verdens mest velstående lande med høj beskæftigelse og lav strukturel ledighed. Dertil har de løbende forbedringer af strukturerne på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet haft betydning for vores samfunds evne til at imødegå selv alvorlige økonomiske tilbageslag som finanskrisen og senest coronakrisen.

Sunde offentlige finanser og lav offentlig gæld sikrer i den aktuelle krise styrken til at holde hånden under økonomien og danske arbejdspladser. De finanspolitiske tiltag med hjælpepakker og øvrige stimuli-tiltag skønnes isoleret set (vurderet på den flerårige finanseffekt) at understøtte beskæftigelsen med i størrelsesordenen ca. 80.000 personer i år, ca. 55.000 personer til næste år og ca. 45.000 personer i 2022 via efterspørgselsvirkninger.

Af *Politisk forståelse mellem Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF og Enhedslisten* fremgår det, at regeringen blandt andet vil basere sin politik på en forudsætning om, ”at initiativer, der måtte reducere beskæftigelsen, modsvares af andre – men ikke nødvendigvis samtidige – tiltag, der som minimum øger beskæftigelsen tilsvarende”.

Herudover fremgår det også, at ”For at levere et velfærdsloft kræver det også at beskæftigelsen øges, så både de offentlige institutioner og de private virksomheder kan rekruttere de medarbejdere, de har brug for. Derfor vil en ny regering have som mål at øge beskæftigelsen udover det, der allerede forventes”.

Reformdagsordenen er ikke udtømt, men står over for at skifte karakter i de kommende år. Således vil et ensidigt fokus på traditionelle arbejdsudbudsreformer betyde, at der er store samfundsudfordringer, vi ikke får løst, *jf. Økonomisk Analyse, Behov for 2. generationsreformer (Finansministeriet, oktober 2020)*.

Regeringen har derfor med nedsættelsen *Kommission for 2. generationsreformer, den nye reformvej* igangsat et arbejde med 2. generationsreformer, der blandt andet skal medvirke til bedre integration af indvandrere på arbejdsmarkedet, nedbringelse af gruppen af passive unge og bedre overgang mellem uddannelse og job mv. Der er et vigtigt potentiale for øget beskæftigelse forbundet med sådanne reformer. Der er imidlertid ingen lette løsninger, og 2. generationsreformer kræver derfor et grundigt forarbejde.

Tabel 2**Enkelte tiltag, der påvirker den strukturelle beskæftigelse siden folketingsvalget i 2019**

	Fuldtidspersoner 2025
FFL20, heraf	400
Midlertidigt børnetilskud ¹⁾	0
Fastholdelse af loft i aktiesparekontoen	-50
Forhøjelse af tobaksafgifterne	500
Aftaler om finansloven for 2020 (marginal effekt ift. FFL20), heraf	-1300
Annullering af loft over dobbeltuddannelse	-1.200
Afskaffelse af opholdskrav for ret til dagpenge	-350
Forhøjelse af tobaksafgifter til en pris på 55kr. i 2020 og 60 kr. i 2022 ^{2,3)}	400
Afgift på væsker til e-cigaretter	0
Lempeligere regler for elbiler	0
Forhøjelse af loft over aktiesparekontoen	50
Stramme beskatning af leasede firmabiler ⁴⁾	0
Tredobling af afgifterne på bæreposer og engangsservice	0
Forhøjelse af afgifter på væddemål og onlinekasino	-100
Indeksering af afgifter fra marts 2020	-50
Genindførelse af afgifter på PVC-folier (fordobling) og PVC og ftalater	0
Genindførelse af registreringsafgift på fly	0
Andre tiltag, heraf	-300
Dagpenge til selvstændige	-200
Sorgorlov	-100
Forhøjelse af energiafgiften for brændsler til rumvarme	-50
Nedsættelse af elvarmeafgiften	50
Modernisering af momsreglerne	50
Opkvalificeringsaftaler	0 ⁵⁾
Ny ret til tidlig pension	-9.800
FL21 (herunder delaftaler), heraf	600
Aflysning af den forudsatte indeksering af visse punktafgifter (FFL21)	50
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten	550 ⁶⁾
I alt	-10.400

Anm.: Virkningen af enkelte tiltag er afrundet til nærmeste hele antal 50 personer. Totalen er afrundet til nærmeste hele antal 100 personer. Der er undtagelsesvist medtaget del-elementer, som har virkning på under 100 personer. For en række initiativer vurderes en yderst begrænset eller fraværende virkning på arbejdsudbuddet. Disse initiativer er angivet med 0 for at synliggøre, at der er taget stilling til initiativets størrelse.

- 1) Der er negative strukturelle virkninger på kortere sigt. Den varige virkning skal ses i sammenhæng med at tiltaget er midlertidigt.
- 2) Inkl. forhøjelse af afgift på cigarillos mv.
- 3) Virkningerne på arbejdsudbud tager højde for forbrugs- og grænsehandelsgevinster som følge af en afgiftsforhøjelse
- 4) Forudsat virkning for aftaler, der indgås efter 1. januar 2020. Forudsat virkning for aftaler, der indgås efter 1. januar 2020.
- 5) 2025-virkningen opgøres til 0 personer, mens den varige virkning opgøres til -100 personer.
- 6) Virkningen efter 2025 er mindre. I 2030 er virkningen 50 personer.

Kilde: Skatteministeriet og Finansministeriet

Med venlig hilsen

Morten Bødskov
Finansminister